

м. Мукачеве
0,2 99.

10 чз +

**МАТЕРІАЛИ ПІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО
ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

25 листопада 2014р.

м. Мукачеве

Вареник В.М., Крикливець Я.О. Теоретичні аспекти управління ризиками страхової компанії	228
Вареник В.М., Солодка В.І. Проблеми кредитування малого та середнього бізнесу в Україні	229
Вареник В.М.; Шевцова С.В. Забезпечення фінансової рівноваги на підприємстві	230
Вдовенко Л.О., М'ярко́вська А.С. Фінансово-кредитне забезпечення агропромислового виробництва	233
Вдовенко Л.О., Недомовна В.М. Зарубіжний досвід кредитування аграрного сектора та реалії застосування в Україні	235
Вельховацька К.О. Зарубіжний досвід організації споживчого кредитування	237
Владечак Т. В. Формування інноваційного потенціалу підприємства – важель забезпечення конкурентоспроможності національної економіки	241
Глазко Н.Д. Особливості фінансування соціальної сфери	243
Гончарук В. О. Акцизний податок та його розвиток в Україні	246
Горбатюк Г.І. Кредитоспроможність підприємств як фактор їх фінансової стійкості	248
Зінчук Т.А. Особливості фінансового забезпечення сільськогосподарських підприємств	250
Когут Л.І. Фіктивне банкрутство в практиці вітчизняних підприємств та засоби його запобігання	251
Кравчук О.В. Страхування як метод управління фінансовими ризиками аграрних формувань	254
Кузнецова С.А., Макаренко О.І. Інвестиційна привабливість підприємств в Україні	256
Кузнецова С.А., Чередниченко Т.Г. Синергія як основний фактор формування нових можливостей розвитку фінансової системи України	257
Куракова К.В. Овердрафт при кредитуванні поточної діяльності сільськогосподарських підприємств	257
Мирошніченко Я.В. Управління фінансовими ризиками на підприємстві	260
Михальчинець Г.Т. Спрощена ситема оподаткування як фінансово-кредитний регулятор розвитку малого бізнесу в Україні	261
Мінасва А.С. Кредитні ризики сільськогосподарських підприємств	263
Нездойминого О. Є. Планування як інструмент управління кредитними ризиками банку	266
Панько М.В. Тенденції змін показників економічної складової структури економіки Закарпатської області	269
Петричко М.М. Інвестиційне забезпечення як фактор ефективного інноваційного розвитку	271
Радченко О.Д. Когерентність бюджетних програм, спрямованих на фінансові послуги для суб'єктів аграрного бізнесу	274

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД КРЕДИТУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА ТА РЕАЛІЇ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ

Ефективний розвиток аграрного сектора економіки України залежить від повного та своєчасного забезпечення його необхідними фінансовими ресурсами, серед яких вагому роль відіграє банківське кредитування. Як свідчить світовий досвід значну роль у фінансуванні сільськогосподарських виробників відіграє кредитування, в якому частка зовнішніх джерел фінансування за оцінками зарубіжних економістів, досягає 40 %. Решта необхідних фінансових ресурсів забезпечується за рахунок власних коштів сільськогосподарських підприємств, що здійснюється на фоні ефективної державної підтримки цін і регулювання збуту сільськогосподарської продукції.

Дослідження різних аспектів фінансово-кредитних відносин, що виникають між суб'єктами економіки, у тому числі в аграрному секторі, досліджують у своїх працях і В. М. Гайдук, О. О. Непочатенко, П. Т. Саблук, М. Я. Дем'яненко, В. В. Зіновчук, В. П. Ситник та ін. Дивлячись на те, що частка кредитних ресурсів у фінансовій базі підприємств аграрного сектора економіки є незначною, тому доцільне вивчення зарубіжного досвіду.

Кредитні ресурси є потужним інструментом економічного розвитку агропромислового виробництва, що дають можливість підприємствам задовольняти тимчасові потреби у коштах для безперервного та безперервного здійснення відтворювального процесу, а також мінімізувати використання власних коштів і створення резервів.

У зарубіжних країнах функціонує розгалужена система комерційних і кооперативних банків, різного виду страхових компаній, що займаються фінансовим обслуговуванням аграрної сфери. Частка у кредитуванні сільського господарства зарубіжних країн належить універсальним і спеціалізованим комерційним банкам. Частка універсальних комерційних банків у сільськогосподарському кредиті коливається від 32 % у США до 8 % у Німеччині і трохи більше 2 % — у Франції. Ці банки створюють весь спектр фінансових операцій [7].

Основну роль у кредитуванні аграрного сектора у ряді країн відіграють кооперативні банки. Кооперативні банки є різновидом кредитних кооперативів. Батьківщиною кредитної кооперації є Німеччина, де у середині XIX ст. паралельно почали діяти дві моделі — товариства Г. Шульце-Деліча і Ф. Райффайзена. Їх поява стала початком формування системи кооперативних банків. В подальшому вони отримали широке розповсюдження у багатьох країнах Західної Європи, пострадянського простору та Америки [4].

Сьогодні Центральні кооперативні банки "Креді Агріколь" (Франція), "Рабобанк" (Нідерланди), "ДГ-Банк" (Німеччина) є одними з найбільших банківських монополій світу. Кредитній кооперації належить провідна роль у кредитуванні сільськогосподарських виробників. У Фінляндії частка кооперативних банків у кредитуванні сільського господарства складає 58 %, у Нідерландах — 90 %, Японії — 80 %, Франції — 75 %, Австрії — 65 %, Португалії — понад 60 %, Бельгії — 50 %, Швеції — 45 %, ФРН — 44 %, Іспанії — 30 %. У США кооперативна система фермерського кредиту надає фермерам третину кредитів на покупку землі шосту частину коротко- і середньострокових кредитів.

Особливе місце в системі сільськогосподарського кредитування в зарубіжних країнах займають спеціалізовані іпотечні банки. Іпотечні банки мобілізують кошти за рахунок продажу комунальних облігацій і заставних паперів, а з отриманих коштів

видають позики. У проведенні цих операцій вони користуються підтримкою держави. Так наприклад, в Данії близько 75 % зобов'язань сільського господарства складаються з забезпечених іпотекою довгострокових позик кредитних установ, що фінансуються через заставні папери [3].

Розмір іпотечних кредитів в сільському господарстві зазвичай не перевищує 2/3 вартості нерухомості. У Німеччині згідно до законодавства він не може бути вище 60 % вартості земельної ділянки. Розмір іпотечних позик у Великобританії залежить від здатності фермерів сплачувати проценти, часто складає половину і менше вартості землі або майна. Термін погашення іпотечних кредитів складає від 5 до 40 років. Так, у Великобританії такого роду позики надаються на період від 20 до 30 років. По ним 2 рази на рік виплачуються проценти і страхові внески. Якщо платежі вносяться своєчасно, позика не може бути відкликана до закінчення терміну контракту. Не можна і погашати її завчасно, за це передбачені штрафні санкції.

Зарубіжний досвід іпотечного кредитування являє інтерес для розвитку кредитних відносин в аграрному секторі економіки України. На жаль, у сучасних умовах він не може бути використаний у зв'язку з існуванням мораторію на продаж землі. Скасування державної заборони купівлі-продажу землі сільськогосподарського призначення сприятиме налагодженню системи фінансування виробництва у вітчизняному аграрному секторі, завдяки наданню в "руки" аграріїв землі як надійного забезпечення повернення позик.

У деяких країнах помітну участь у кредитуванні аграрної сфери беруть спеціалізовані державні банки. Одним з таких банків є Сільськогосподарський рентний банк Німеччини, основним напрямом банківської діяльності якого є середньо- і довгострокове кредитування аграрного сектора економіки. У своїй діяльності банк не вступає в пряму конкуренцію з комерційними банками. Видача кредитів здійснюється лише через інші банки.

Досвід функціонування Сільськогосподарського рентного банку є прикладом для України, деякі його механізми можуть бути використані у вітчизняній практиці, що дозволить покращити кредитне забезпечення аграрного сектора.

Для України цікавим буде досвід Китаю, де банк розвитку сільського господарства Китаю забезпечує ефективно і цільове державне кредитування сільського господарства. Кредитування цим банком включає: кредити на закупівлю основних видів сільгосппродукції, її зберігання, переробку; кредити на надання допомоги бідним сільським районам та на комплексне освоєння аграрних ресурсів. Основними джерелами ресурсів банку є: облігації, що випускаються фінансовими органами; бюджетний фонд підтримки сільського господарства; заощадження закупівельних підприємств "політичної" орієнтації; рефінансування центрального банку [3].

На підставі аналізу зарубіжного досвіду кредитування аграрного сектора економіки можна зазначити, що для подальшого розвитку й удосконалення системи банківського кредитування сільського господарства України доцільно розвивати систему кредитної кооперації, іпотечне кредитування та лізинг, забезпечити надання кредитів спеціалізованими банками задля стабільного розвитку даного сектора економіки.

На нашу думку, позитивні наслідки у розвитку аграрного сектора економіки за рахунок забезпечення його потреб у фінансових ресурсах матиме створення та функціонування спеціалізованої банківської установи подібної до Державного земельного банку, який було ліквідовано Верховною радою України від 10 вересня 2014 р. № 418 «Про ліквідацію публічного акціонерного товариства "Державний земельний банк"». При цьому зазначимо, що створення самостійної бази рефінансування для сільського господарства і продовольчої індустрії вимагає не тільки власної ініціативи самого сільського господарства, але і готовності уряду сприяти формуванню належних умов для існування таких умов на кредитному ринку.

Література:

1. Бубнов Л. И. Кредитные кооперативы способны устоять перед финансовыми цунами [Электронный ресурс] / И. Л. Бубнов. – Режим доступа : <http://www.orema.ru/766>.
2. Зарубежный опыт развития кредитной кооперации в аграрном секторе [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.creditcoop.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=791:apk-credforeign&catid=34:countries&directory=34.
3. Коробейников М. Зарубежная практика кредитования сельского хозяйства [Электронный ресурс] / М. Коробейников // Международный сельскохозяйственный журнал. – 2010. – № 4. – Режим доступа : http://www.creditcoop.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=108:agroppractice&catid=34:countries.
4. Пантелеймоненко А. О. Аналітичний огляд системи кооперативних банків Австрії у контексті світової фінансової кризи [Текст] / А. О. Пантелеймоненко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2010. – № 2. – С. 146–151.
5. Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів [Електронний ресурс] ; затверджений постановою КМУ від 11.08.2010 № 794. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=794-2010-%EF>.
6. Про Державну іпотечну установу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ipoteka.gov.ua/?page_id=37.
7. Шиян Д. В. Перспективи розвитку банківського кредитування аграрного сектора на основі зарубіжного досвіду / Д. В. Шиян // Вісник Української академії банківської справи. – 2011. – № 2 (31). – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VUABS/2011_2/31_03_05.pdf page_id=37.

УДК 336.77:330.576.75

*Вельховацька К.О., студентка
Науковий керівник: к.е.н., доцент
кафедри фінансів і кредиту Лупкіна Т.І.,
Миколаївський національний аграрний університет*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ

В Україні більшість населення не спроможна купувати товари тривалого користування за рахунок поточних доходів. У сучасних умовах ринкової економіки є актуальним вироблення концепції розвитку споживчого кредитування в Україні. Перебіг кредитного процесу в Україні супроводжується численними проблемами. Йдеться не тільки про вдосконалення техніки кредитування і розширення видів кредитних послуг, а також про вироблення комплексу нових принципів, що дадуть можливість спростити і поліпшити якість стосунків банків із фізичними особами.

Відповідно до Закону України «Про захист прав споживачів» від 12 травня 1991 року № 1024-XII із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 22.09.2011 року N 3795-VI під споживчим кредитом розуміють кошти, що надаються кредитором (банком або іншою фінансовою установою) споживачеві на придбання продукції. В Україні кредитними установами небанківського типу, що надають споживчий кредит, є ломбарди (надають кредит під рухоме майно – дорогоцінності, антикваріат, одяг тощо), кредитні спілки, підприємства зв'язку (телеграми і телефонні розмови в кредит); торговельні організації [7].

Аналізу проблем споживчого кредитування приділяється належна увага в економічній літературі. Теоретичну базу дослідження в Україні становлять праці